
Uchwały Prezydium NRA

Palestra 18/2(194), 104-106

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A.

Uchwały Prezydium NRA

1.

UCHWAŁA

z dnia 20 grudnia 1973 r.

w sprawie dysponowania funduszem socjalnym przez zespoły adwokackie

Fundusz socjalny zespołów adwokackich tworzony jest z określonego odsetka od opłat za czynności zespołów (§ 18 Regulaminu w sprawie rozliczania i rachunkowości w zespołach adwokackich — „Palestra” z 1972 r. nr 11), a więc od kwot wypracowanych przez adwokatów m.in. na cele socjalne.

Fundusz socjalny rozlicza się zgodnie z treścią uchwały zebrania zespołu adwokackiego. Jeżeli jednak zespół adwokacki podejmie uchwałę przyznającą swoim pracownikom administracyjnym pewne kwoty — jako uzupełnienie wynagrodzenia tych pracowników — z utworzonego funduszu socjalnego, to Rada Adwokacka obowiązana jest taką uchwałę uchylić na tej podstawie, że fundusz socjalny w zespole przysługiwać może tylko adwokatom-członkom zespołu, natomiast nie może on zwiększać funduszu osobowego płac pracowników administracyjnych dla uzupełnienia ich wynagrodzeń.

Na cele socjalne pracowników administracyjnych zatrudnionych w zespołach adwokackich są przeznaczone w preliminarzach budżetowych zespołów, zatwierdzanych przez rady adwokackie, stosowne kwoty (akcja socjalna). Tych pozycji kwotowych nie można zwiększać w drodze cedowania części adwokackiego funduszu socjalnego na rzecz pracowników administracyjnych. Byłoby to bowiem sprzeczne z ogólnokrajowym planowaniem kwot przeznaczonych na akcję socjalną w ogóle.

Zespół adwokacki, pragnąc zwiększyć wynagrodzenia swych pracowników administracyjnych, może je podwyższyć w drodze dokonania odpowiednich zmian w preliminarzu budżetowym. Może też przyznawać tym pracownikom nagrody, ale z ogólnych kosztów zespołu, jeżeli preliminarz budżetowy przewiduje na ten cel asygnowanie odpowiednich kwot.

Odmienne stanowisko reprezentowane w omawianej kwestii przez jeden z zespołów adwokackich, że dysponowanie funduszem socjalnym należy wyłącznie do zespołu, który może dowolnie nim rozporządzać, jest

nie do przyjęcia. Z tego względu odwołanie tego Zespołu od uchwały Rady Adwokackiej, która uchyliła uchwałę tegoż Zespołu, Prezydium NRA postanowiło — na podstawie art. 60 ustawy o ustroju adwokatury — pozostawić bez uwzględnienia.

2.

UCHWAŁA

z dnia 20 grudnia 1973 r.

**w sprawie zmiany siedziby adwokata, wyznaczonej w wykonaniu
orzeczenia dyscyplinarnego**

Orzeczeniem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej adwokat wykonujący zawód w zespole adwokackim może być skazany na karę przeniesienia siedziby z jednej miejscowości do innej. Taka kara przeniesienia siedziby została wprowadzona przepisami ustawy o ustroju adwokatury z 1963 r.

Tekst art. 94 u. o u.a. mówi ogólnie o „przeniesieniu siedziby”, nie wypowiadając się zupełnie na temat długotrwałości tej kary ani też nie stanowiąc, czy chodzi o wyznaczenie siedziby w miejscowości położonej na terenie tej samej izby adwokackiej, czy też w miejscowości położonej w innej izbie. Kwestia położenia nowej siedziby została jednak rozstrzygnięta w § 48 rozp. o postępowaniu dyscyplinarnym w sprawie adwokatów i aplikantów adwokackich oraz w art. 74 u. o u.a., przy czym pierwszy z wymienionych przepisów stanowi mianowicie, że uprawnionym organem do wykonania kary orzeczenia przeniesienia siedziby jest Naczelna Rada Adwokacka.

Podstawowym problemem, jaki się wysuwa na plan pierwszy w rozważanej sprawie, jest udzielenie odpowiedzi na pytanie, w czym wyraża się istota kary dyscyplinarnej przeniesienia siedziby i jaki jest jej zasięg w czasie. Z pewnym uproszczeniem problem ten można by sprowadzić do kwestii, czy kara przeniesienia siedziby wyczerpuje się w samym akcie wykonawczym, tj. w przeniesieniu siedziby, czy też, poza samym przeniesieniem siedziby, powstają jeszcze jakieś bardziej długotrwałe skutki.

Przeniesienie siedziby w trybie dyscyplinarnym obejmuje dwie fazy postępowania:

- a) wymierzenie przez właściwy organ dyscyplinarny kary, która w katalogu kar zajmuje trzecie miejsce z punktu widzenia dolegliwości (art. 94 ust. 1 u. o u.a.). Wymierzenie kary przeniesienia siedziby stanowi wynik oceny przedmiotowo-podmiotowej szkodliwości danego przewinienia dyscyplinarnego. Ustawa jednak nie określa przy tej karze — tak jak to czyni przy karze zawieszenia w czynnościach zawodowych lub pozbawienia prawa wykonywania zawodu — okresu trwania tej kary, nie licząc biegu okresu potrzebnego do przedawnienia skazania (art. 106 ust. 1 u. o u.a.),

- b) wykonanie prawomocnej kary przeniesienia siedziby przez organ administracyjny adwokatury, a mianowicie przez Naczelną Radę Adwokacką (§ 48 rozp. o post. dysc.).

Nie wymaga bliższego omówienia fakt, że czynność wykonawcza nie może unicestwić dyscyplinarnego ukarania. Do swobodnej decyzji należy wyznaczenie adwokatowi odpowiedniej siedziby, z wyłączeniem jedynie tej siedziby, z której został dyscyplinarnie przeniesiony. Nie można przy tym zakładać, że kara dyscyplinarna przeniesienia siedziby wyczerpuje się w samym akcie przeniesienia, bo wówczas o istocie dyscyplinarnej dolegliwości decydowałby organ administracyjny, a nie dyscyplinarny, do którego wyłącznej gestii należy orzekanie w sprawach dyscyplinarnych.

Wyjaśniając istotę omawianej kary podkreślić należy dwa składowe jej elementy: jeden — to zakaz korzystania z dotychczasowej siedziby (ten element jest konkretny) i drugi — to nakaz wyznaczenia nowej siedziby. Postanowienie wymierzające tę karę ma charakter ogólny, konkretyzacja następuje dopiero w drodze wykonania kary. Z poglądu tego wynika, że dopóki trwają skutki dyscyplinarnego skazania na karę przeniesienia siedziby, ukarany adwokat nie może powrócić do dotychczasowej siedziby, gdyż stoi temu na przeszkodzie dyscyplinarne skazanie. Skutki tego ukarania mogłyby być unicestwione tylko w drodze przewidzianych przez prawo czynności (tj. wznowienia postępowania, rewizji nadzwyczajnej, łaski).

Skoro ustawa nie zastrzega na rzecz organu dyscyplinarnego żadnej dyspozycji w zakresie wyznaczenia nowej siedziby, to w takiej sytuacji ta czynność wykonawcza rozstrzygana jest wyłącznie przez delegowany do tego organ administracyjny, tj. NRA. Przy wyznaczaniu siedziby organ ten jest skrępowany prawomocnym orzeczeniem tylko — jak wyżej zaznaczono — w jednym zakresie: niedopuszczalności wyznaczenia ukaranemu dotychczasowej siedziby, natomiast reszta, tj. miejsce nowej siedziby i ewentualna jej zmiana, pozostają w sferze uprawnień NRA. Naczelna Rada Adwokacka może więc, dopatrując się powstania nowych, istotnych dla powzięcia decyzji w tym względzie okoliczności, zmienić swą uchwałę co do siedziby z podanym wyżej wyjątkiem (tj. z wyłączeniem tej siedziby, z której nastąpiło dyscyplinarne przeniesienie).

Odmienne rozumowanie musiałoby prowadzić do wniosku, że np. w razie likwidacji zespołu w danej miejscowości bądź też wskutek innych tego typu okoliczności ukarany adwokat zostałby pozbawiony przyśługującego mu prawa do wykonywania zawodu, gdy tymczasem organ dyscyplinarny tak daleko idącej kary nie orzekł.

W konkluzji zatem uznać należy, że kara dyscyplinarnego przeniesienia siedziby musi być rozumiana w ten sposób, iż ukarany adwokat nie może w okresie trwania skutków tej kary powrócić do tej siedziby, z której został dyscyplinarnie przeniesiony, natomiast NRA może zmienić swą uchwałę powziętą w trybie § 48 o post. dyscypl. i — z wyjątkiem tej siedziby, z której ukarany został dyscyplinarnie przeniesiony — wyznaczyć inną z uwzględnieniem tych wszystkich nowych okoliczności, jakie w tym zakresie mogą mieć znaczenie.